УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 143. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го СЕРПНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 8, 1969 No. 143. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 7 серпня 1969

В АМЕРИЦІ

КОСМІЧНИЙ КОРАБЕЛЬ „МАРІНЕР 7" передавав у вівторок 5 липня дуже виразні й докладні фотографії пляяети Марс, зроблені із відстані 3.500 до 3.200 миль. Ці фотографії охоплювали переважно простір в діяметрі 50 миль в південнополярній області Марса. На фотографіях показані не тільки гори і кратери, але також засипані снігом простори. Цього дня між годиною 8.30 вечора до 11.15 вечора „Марінер 7" передав до приймальної станції в Каліфорнії 33 фотографії.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АСТРОНАВТ-НАУКОВЕЦЬ Д-Р Ф. КУРТІС МІЧЕЛ зрезиґнував із своєї участи в космічній програмі, що її проводить НАСА. Д-р Куртіс Мічел 35-літній фізик, заявив, що він бажає присвятитися більше науковим дослідам і не вірить, що зможе брати безпосередню участь в летах. До групи науковців-астронавтів Мічел обраний в червні 1965 року. Тепер усіх астронавтів у програмах НАСА нараховують 48, між ними 13 науковців.

В ДЕРЖАВНОМУ БЕНКЕТІ, що буде влаштований для астронавтів із залоги „Аполло 11" в середу 13 серпня в Лос Анджелес в Каліфорнії, візьме участь, крім президента Ніксона, астронавтів і їхніх жінок, ще яких 1.500 осіб, представників уряду, летунства, НАСА і різних громадських кіл, як також інших, видатніших осіб. Відбудеться цей бенкет в середу увечері, після того, як цього ж самого дня ранком для астронавтів — Армстронґа, Алдріна та Коллінса буде влаштована урочиста зустріч в Ню Йорку і по полудні в Чикаґо. В Ню Йорку парада для астронавтів буде відбуватися здовж Бродвею. У прийняті в Лос Анджелес візьмуть участь також відомі американські летуни Чарльз Ліндберґ та Едді Рікенбекер, як також пані Роберт Ґоддард, вдова по піонерові ракетних дослідів.

В МІСТІ ПАССЕЙКУ, НЮ ДЖЕРЗІ, тривають уже четвертий день негритянські і порторіканські заворушення. Правління міста й поліція намагаються зліквідувати їх з допомогою заборони виходу на вулиці міста вночі між 9-ою та 6-ою годиною ранку. Заворушення супроводилися руйнуванням і грабуванням крамниць. В третьому дні неспокої трохи прислабли, все ж таки поліція арештувала 16 осіб, здебільшого за порушення заборони виходу. Чимало причинився до заспокоєння частий дощ.

КАНАДА ЗМІНИЛА СВОГО ПРЕДСТАВНИКА до розмов з комуністичним Китаєм у справі нав'язання дипломатичних взаємин між цими двома країнами. Амбасадора Артура Ендрю, професійного дипломата заступить п-ні Марґарет Міґер.

У СВІТІ

КОМАНДУВАННЯ АРМІЇ ЗСА В ПІВДЕННОУ В'ЄТНАМІ сповістило, що на військовій базі в Лонґбінг поблизу Сайґону конфіновано колишнього команданта п'ятої групи спеціяльних збройних сил Армії т. зв. зелених беретів, полковника Роберта Б. Рое і сімох інших старшин із цього ж військового з'єднання, обвинувачених у свідомо вчиненому вбивстві одного цивільного південного в'єтнамця. Слідство в цій справі наказав започаткувати ген. Г. Л. Мабрі, командант допоміжних американських військ у Південному В'єтнамі.

КОНКРЕТНИЙ ВИСЛІД СПРОБИ ПАПИ ПАВЛА VI привести під час його відвідин в Уґанді до замирення між ворогуючими Ніґерією та Біяфрою залишається далі таємницею. Пресові коментатори дебатують над цією справою в різний спосіб. Дехто твердить, що Папі Павлові VI повелося добитися деяких успіхів в розмовах з представниками Ніґерії та Біяфри, але він — зв'язаний домовленням з обома сторонами — не хоче покищо подавати про це до відома.

ШВЕЦІЯ ВИСТУПИЛА З ВИМОГОЮ, щоб женевська розброєнева конференція звернулася до Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй з пропозицією прийняти деклярацію про поставлення поза законом застосування бактеріологічної і хемічної зброї, включно із слізним газом і подібними препаратами. Минулого місяця рекомендував прийняти таку деклярацію Генеральний секретар ОН У Тант. ЗСА, які не належать до женевського протоколу, стоять на становищі, що пропонована деклярація не стосується слізного газу, вживаного американцями в Південному В'єтнамі.

ЗВІЛЬНЕНІ З ПІВНІЧНО-В'ЄТНАМСЬКОГО ПОЛОНУ три американські військовики прибули у вівторок 5 серпня до Ляосу літаком з Північного В'єтнаму в супроводі групи американських пацифістів, які їздили до Ганою інтервініювати в їх справі. До ЗСА вони вирішили вертатися не військовим, але комерційним літаком. Вони відмовилися говорити про умови їхнього перебування в комуністичному полоні побоюючись, мабуть, що своїми ревеляціями можуть пошкодити соткам інших американських вояків що перебувають у полоні в Північному В'єтнамі.

СТАВЛЕННЯ ПАКІСТАНСЬКИХ УРЯДОВИХ КІЛ і пакістанського населення стало набагато прихильніше до ЗСА. Зміна на краще в цьому відношенні почала виявлятися вже давніше. Відвідини президента Ричарда Ніксона в Пакістані вплинули тільки на скріплення цієї дружнішої тенденції супроти ЗСА. Урядові кола Пакістану вияснюють цю зміну, такими факторами, як намаганням ЗСА закінчити війну у В'єтнамі, наладнати взаємини з комуністичним Китаєм, поправити взаємини з Совєтським Союзом і не встрявати догматично в розв'язування азійських проблем.

ГОЛОВА КАМБОДЖСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ПРИНЦ НОРОДОМ СІГАНОУК подав до відома, що він погодиться залишитися на своєму становищі тільки тоді, коли негайно буде створений новий уряд Камбоджі. Своє рішення він проголосив після того, як вислухав протягом шести годин дебат спеціяльного зібрання, в якому брали участь представники Національної Асамблеї, Королівської Ради, провідники Асамблеї Молоді та видавці газет. На зібранні запропоновано склад нового уряду, у відповідь на що принц Сіганоук заявив, що новий уряд мусить бути покликаний зараз же, бо інакше він розв'яже Національну Асамблею і зрезиґнує із становища голови держави. Принц заявив ще, що після його резиґнації до влади в Камбоджі прийде військовий режим, який штовхне Камбоджу „в рамена" З'єднаних Стейтів Америки.

КАНАДА ПОДИВЛЯЄ І ЗБАГАЧУЄТЬСЯ УКРАЇНСЬКОЮ КУЛЬТУРОЮ І ТРАДИЦІЯМИ

ТРИ ДЕСЯТКИ ТИСЯЧ НАРОДУ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ТРИДЕННОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ФЕСТИВАЛІ КАНАДИ В ДАВФИНІ, ЩО ВКЛЮЧАВ І ОДИН ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Давфин, Манітоба, Канада. (Б. З. і М. Д.). — „Якщо очі цілої Канади звернені сьогодні на нас, то не тому, що ми добре знаємо англійську мову. Слава Богу, що її знаємо. Слава Богу, що ми громадяни цієї вільної країни! Але очі Канади звернені сьогодні на нас тому, що ми українці і що ми можемо дати Канаді те, чого не може дати ніхто інший — найкращі зразки незрівняної української культури і українських традицій..." — говорив Митрополит Української Католицької Церкви в Канаді Високопреосвященніший Кир Максим Германюк, проповідуючи під час відслуженої ним у асисті духовенства Святої Літургії у Велі Ривер біля Давфину в Манітобі, на тому місці, де 73 роки тому редактор „Свободи" о. Нестор Дмитрів відправив першу на канадійській землі українську Службу Божу. Урочистість відбулася в неділю, 3-го серпня, під час і з нагоди Дня Українського Народного Союзу в програмі триденного Українського Національного Фестивалю Канади, що його від трьох років влаштовує окремий фестивальний Комітет. Цього року в тому Фестивалі взяло участь круглo 30.000 осіб з усієї Канади і ЗСА, включно з високими достойниками провінційного і федерального урядів Канади.

Україна в Давфині

Фестиваль формально почався в п'ятницю, 1-го серпня, і закінчився Днем Українського Народного Союзу в неділю, 3-го серпня. Всі ці дні Давфин був — можна б сказати — одна велика Україна. Більшість домів і публічних будівель, придорожні стовпи, все було замаєне синьо-жовтими українськими прапорами. На більшості крамниць були українські написи. Через поодинокі вулиці були перетягнені транспаренти з великими написами: „ВІТАЙТЕ!" Всюди — на вулицях, в крамницях і ресторанах панівною була українська мова.

Представництво УНСоюзу

З уваги на заплянований в рямках Фестивалю День Українського Народного Союзу для відзначення його 75-річчя, у цьому Фестивалі взяли участь: головний предсідник УНС Йосип Лисогір з дружиною пані Марією, заступниця гол. предсідника пані Марія Душник, заступник гол. предсідника і директор Канадійської Канцелярії УНС Богдан Зорич, головні контролери мґр. Іван Геврик з Вінніпеґу і Іван В. Іванчук (зі своїми дочками) з Чикаґа, головні радні Василь Дідюк з Торонта, Дмитро Попадинець з Монтреалю, д-р Михайло Данилюк з Мінneaполісу та проф. Мирон Куропась з Чикаґа. Вони взяли участь не тільки в Дні УНСоюзу, але й в усіх програмах Фестивалю, включно з конференцією, яку влаштувала Дирекція Фестивалю для преси, радія і телевізії та фільму.

Відкриття Фестивалю

Відкриття фестивалю відбулося у п'ятницю, 1-го серпня, о год. 3-ій по полудні на святочно удекорованій сцені, на яку майстер церемонії Е. Демків увів шістнадцять почесних гостей, з прем'єром Манітоби Е. Шраєром на першому місці. Серед гостей були м. ін. президент Дирекції Фестивалю І. Симчич, господар відкриття, посол федерального парляменту М. Смеречанський та гол. предсідник УНС Й. Лисогір. Тлом для гостей стала почесна лава сумівської молоді з Вінніпеґу, що увійшла з черги зі своїми прапорами і знаменами. Цю почесну лаву доповнено вмаршем прапорів Канади і України та почесною стійкою Кор. Поліції, — і щойно на цьому тлі пройшла ціла черга промов, яку почав президент Дирекції Фестивалю І. Симчич. Перебравши від п.

о. Нестор Дмитрів

ВПреосв. Митрополит Кир Максим Германюк

Симчича обов'язок почесного господаря фестивалю, мав зчерги привітальне слово посол М. Смеречанський, якому двоє сумівських новачат піднесли хліб та сніп колосся. Опісля Фестиваль, місто і тисячі гостей, що забили велику трибуну стадіону, вітали посадник Давфину Гюдж Данлоп, міністер туризму Манітоби П. Буртняк, міністер Кретієн, прем'єр Манітоби Ед Шраєр, гол. предсідник Й. Лисогір та інші достойні гості. Раніше наша землячка Г. Гендерсон відспівала гимн Канади, до її приємного меццосопрано долучилися всі тисячні приявні.

Сумівські новаки асистували прем'єрові Е. Шраєрові в самій церемонії відкриття, розтягнувши ленту, яку він врочисто протяв, а після промов всі гості і репрезентанти подались на офіційну гостину в готелі Кінґс, де щераз промовляв прем'єр Е. Шраєр.

Перший великий концерт

Як і минулими роками, ввечорі першого дня Фестивалю відбувся Великий концерт на Стадіоні, що був до останнього місця заповнений людьми. У програмі концерту взяли участь: Ансамбль Цимбалістів, Тед Комар і його Фестивальна Оркестра, давфинський хор під батутою Ґалі Гендерсон, вінніпеський квартет „Континенталс" та прекрасний танковий ансамбль „Калина", що виступав двічі під кер. С. Джуґана. Пописові точки були наче тлом для виступу оперової співачки Марії Лисогір з Ню Джерзі, яка виконала „Любіть Україну" М. Фоменка і арію Марильці з опери М. Лисенка „Тарас Бульба", збираючи ентузіястичні аплявзи. Численні і щирі оплески збирала теж пара малят, — віртуозних танцюристів Роксани Дикої і Юрія Цепинського з Чикаґо — які зворушували прецизністю та поезією своїх танків. Бурю оплесків викликала полва трійки Кубанських Козаків, що були своєрідною атракцією Фестивалю і популяризувалися своїм всебічним мистецтвом у грі на акордеоні та гітарах, у співі і танках.

Багато настрою концертові додав його справжній господар і керівник — баритон та актор Я. Семчишин з Вінніпеґу, знаний уже з того, що вміє культурно, цікаво та погідно переводити кожну доручену йому імпрезу. Музична сторінка концерту була в руках Т. Комара.

Центральна точка — парада

Як і минулими роками, центральною точкою Українського Фестивалю була велика парада в полудне в суботу, 2-го серпня, що пройшла містом Давфином від Школи Гендерсона до Вистазової Площі. Чоло паради творила колона авт, в якій їхали представники федеральної, провінційної та міської влади, члени дирекції Фестивалю та різних громадських установ, у тому й усі представники УНСоюзу. За колоною авт. наче пестра ріка, тягнулися десятки груп та мистецьких возів, що показували різні сторінки життя українських піонерів та з яких лунали українська музика і пісня. Цілу параду фільмували, а численна публіка вздовж шляху оплескувала щиро найкращих її учасників.

Парада ввійшла у брами Вистазової Площі, на якій уже від вчора в головному павільйоні відбувалися виставки і покази з різних ділянок українського народного мистецтва та побуту. Тут же відбувався показ творів мистця Романа Коваля з Вінніпеґ, працював кіоск українських сувенірів, відбувалися демонстрації лялькового театру, писання писанок та інше. На видному місці виставового павільйону, що над ним стояв великий напис „Український Народний Союз", були презентовані глядачам книжкові і часописні видання цієї установи, а приявні члени Головного У-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Хатина українського поселенця, в якій о. Нестор Дмитрів, тодішній редактор „Свободи" відправив 12-го квітня 1897 року першу українську Службу Божу на канадійській землі.

СЕНАТ СХВАЛИВ ЗАПРОПОНОВАНУ УРЯДОМ СИСТЕМУ ПРОТИРАКЕТНОЇ ОБОРОНИ

Вашинґтон. — Після довгих і затяжних дебат Сенат схвалив запропоновану урядом програму будівництва антибалістичної оборонної ракетної системи — т. зв. Сейфґард Ей-Бі-Ем. Складена з консервативних сенаторів обох партій коаліція відкинула в останній хвилині, під час голосування в середу 6 серпня 51 голосами проти 50 поправку до схваленого законопроєкту, схвалення якої було б унеможливило будівництво цієї антибаллістичної системи й обмежило б було всю справу тільки до дослідів й експериментів. 51-ий голос, хоч вже і непотрібний для відкинення поправки, був поданий віце-президентом Спіро Еґню, як президентом Сенату. Рівність голосів під час голосування вистачає, щоб якийсь законопроєкт чи поправка до нього були відкинені. Зараз же після того Сенат відкинув 51 голосами проти 49 ще одну поправку, яка дозволяла урядові започаткувати досліди й розвиток системи Сейфґарду, але забороняла будь-які витрати на будову двох початкових стацій, заплянованих у Північній Дакоті і в Монтані. В конґресових колах сподіваються, що так же само буде відкинений під час голосування в четвер 7 серпня компромісовий плян сен. МекІнтайра з Ню Гемпшіру, який схвалює всю запропоновану урядом президента Ніксона антибаллістичну програму, але ж забороняє конкретну інсталяцію оборонних ракет.

Компартія Румунії підтверджує принцип незалежности кожної окремої компартії

Букарешт. — В доповіді виголошеній під час відкриття 10-ого з'їзду комуністичної партії Румунії, що почався тут в середу 6 серпня ц.р., генеральний секретар цієї компартії і водночас президент Румунії Ніколас Чаушеску виклав румунську доктрину повної незалежности комуністичних партій, протилежну до тієї з „обмеженою суверенністю", що її намагається встановити Москва. Доповідь Чаушеску тривала п'ять і пів години і була по своїй суті звідомленням про здійснювану комуністичною партією Румунії політику унезалежнювання від Москви і її диктату. Підкреслюючи право кожної компартії визначувати і реалізувати напрямні внутрішньої і зовнішньої політики даної країни, Чаушеску звернувся наприкінці своєї доповіді до 1,951 делеґатів з'їзду з апелем апробувати політику румунської компартії, започатковану в різних ділянках державного, політичного, економічного і громадського життя. Звернення Чаушеску було прийняте акламацією — бурхливими оплесками і схвальними окликами. Москва і кремлівське керівництво совєтської компартії ставляться до Румунії і до з'їзду румунської компартії з відкритим холодом. Комуністичну партію Совєтського Союзу репрезентує на румунському з'їзді не генеральний секретар КПСС Л. Брежнєв, а тільки делеґація очолювана підрядною фігурою — Константином Катюшевим, партійним секретарем для справ взаємин з компартіями інших країн. Москва, очевидно, незадоволена сучасним спрямуванням румунської політики й особливо ж відвідинами президента Ніксона в Румунії, що проходили не тільки в теплій, але й дуже ентузіястичній атмосфері. У з'їзді румунської компартії беруть участь, як гості, представники 65 компартій світу. Не прислали своїх делеґацій комуністичні партії Китаю, Північної Кореї, Албанії і Куби.

Провідник компартії ЗСА „засуджує" Румунію за ентузіястичне вітання президента Ніксона

Ню Йорк. — Ґас Голл, провідник американської компартії, суперльояльної у відношенні до Москви, виступив, мабуть, за інструкцією з Кремля, із засудженням Румунії, яка мовляв, грає на руку американським імперіялістам, запрошуючи президента Ніксона і влаштовуючи для нього ентузіястичне прийняття. „Масове вітання, як героя, — пише Ґас Голл у своїй заяві, надрукованій у комуністичній газеті „Дейлі Ворлд", — найбільш реакційного речника найбрутальнішого, аґресивного, войовничого й огидного імперіялізму не має нічого спільного з політикою мирної коеґзистенції". В дальшому Голл закидає комуністичній партії Румунії „опортунізм", що його вона виявила, керуючись мотивами тимчасових користей і замикаючи очі на реакційне ставлення й дії американського імперіялізму. В совєтських газетах відкритого виступу проти відвідин Ніксона в Румунії покищо не було. Виявом московської реакції буде, очевидно, передрукування в совєтській пресі заяви Ґаса Голла, як „голосу народних мас ЗСА".

„Заpeвo" відбуло конференцію в Дітройті

Дітройт (П.Д.). — Під час здвигу українців Америки і Канади, що його влаштували ОДВУ і Братні Організації ЗСА та УНО і Б.О. Канади для відзначення 40-річчя Організації Українських Націоналістів (ОУН), відбулася в суботу 2-го серпня 1969 р. в готелі Шератон Конференція Об'єднання Українських Академічних і Студентських Товариств „ЗАРЕВО". Конференцію проводив голова Крайового Проводу „ЗАРЕВА" в ЗСА Остап Квітковський і секретар КПроводу Люба Смолій. Учасники конференції мали нагоду вітати під час нарад ряд визначних особистостей, в тому числі голову Проводу Українських Націоналістів Олега Штуля-Ждановича, який рівночасно зложив від себе і в імені ПУН привітання. На конференції були заступлені оба сектори „ЗАРЕВА": академічний і студентський, що їх очолюють д-р Марко Антонович і Остап Квітковський. Під час конференції обговорено ряд питань, зокрема з ділянок видавничої, в тому числі „Смолоскипу", організаційної, діяльностевої та інших, які реферували Павло Дорожинський, Остап Квітковський і Богдан Гасюк. У конференції взяла участь делеґація МУНО Канади на чолі з головою Крайової Управи Теодором Марунчаком. Окремою точкою обговорення була тема тіснішої співпраці і спільної дії „ЗАРЕВА" і МУНО. Учасники конференції „ЗАРЕВА" взяли активну участь в усіх частинах програми Здвигу Українців Америки і Канади, влаштованої з нагоди 40річчя ОУН.

ЦІЄЇ НЕДІЛІ НА СОЮЗІВЦІ — „МАЛЯРСЬКІ ЗАКОВИКИ"

Союзівка, Керґонксон. — Цієї неділі, 10-го серпня, в серії культурних вечорів, тут відбудеться оригінальна імпреза-зустріч трьох визначних українських мистців-малярів: Якова Гніздовського, Любослава Гуцалюка і Едварда Козака. Цю зустріч, на якій будуть продемонстровані „в дії" зразки творчости цих трьох мистців, охрестив ЕКО (Е. Козак) назвою „Малярські Заковики". Її попередить одноденна виставка картин цих мистців у концертовій залі „Веселки". Початок цієї оригінально імпрези в год. 8:30 вечора.

Яків Гніздовський

Любослав Гуцалюк

Едвард Козак

В Ансамблі Працівників Союзівки під керівництвом п-ні Ірени Віскув, що бере таку активну участь в розваго-мистецьких програмах, особливо визначається талановитий, молодий акордеоніст, Володимир Добощак,

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Політика відступу

Немає мудреця, який міг би точно окреслити політику президента Ніксона. Відомий коментатор „Ню Йорк Таймсу" Джеймс Рестон твердить, що вона така каламутна, як вода Потомаку після зливи. І називає причини: самі суперечності! Одного дня Президент робить реверанс направо, другого дня — наліво. Від 1950-го року він підтримував заанґажування Америки в обороні В'єтнаму, а тепер ставить за свою ціль це заанґажування закінчити. Всі його дотеперішні виступи, також під час виборчої кампанії, кваліфікували його як „яструба". Нині він „сизокрилий голуб". Він призначив „яструбів" на найбільш вразливі пости: Мелвіна Лерда — на секретаря оборони, Елсворта Бункера — на амбасадора в Сайгоні, Генрі Кебота Луджа — на головного репрезентанта в переговорах у Парижі для замирення у В'єтнамі і всім трьом каже, щоб виконували ролю „голубів".

Подібне каламутство і у внутрішній політиці президента Ніксона. Також і в цій політиці він одного дня робить реверанс консерватистам, до яких сам зараховується, а другого дня лібералам.

Очевидно, що президент Ніксон не перший, що робить такі політичні зиґзаґи, і напевно не останній. Перед ним їх робили інші президенти, але в потребі завжди рішали так, що на їх думку було найкраще для країни. Все ж таки навіть у теперішній зиґзаґуватій політиці президента Р. Ніксона можна добачити досить виразну тенденцію до прямої лінії його політики: обмеження відповідальности і зобов'язань федерального уряду у Вашинґтоні як вдома, так і закордоном.

У закордонній політиці на це трапляється нагода. Суперечка між Совєтським Союзом і червоним Китаєм та їх внутрішні труднощі дозволяють припускати, що жаден з цих комуністичних велетнів не поважиться тепер на більшу агресію. Тому й Америка може без більшого риску „віданґажовуватись" в Азії, проголосивши там доктрину самодопомоги.

У внутрішній політиці республіканці завжди, зокрема за президента Айзенгавера, переводили чи пробували переводити концепцію якнайменшого встрявання федерального уряду в справи, що належать до стейтів чи міст.

Отже, з теперішніх політичних зиґзаґів виразно виглядає політика відступу, як у внутрішніх, так і в закордонних справах.

Не скує душі живої...

Саме в той час, як румунський нарід вітав президента ЗСА Ричарда Ніксона з ентузіязмом, якого навряд чи бажала собі комуністична влада в Букарешті, а тим більше у Москві, з Лондону наспіла сенсаційна вістка, що визначний совєтський письменник молодшої ґенерації, член комуністичної партії та Спілки Письменників Анатоль Кузнєцов „вибрав волю". Він приїхав до Лондону з доручення московського журналу „Юность", щоб зібрати матеріяли про перебування Леніна в столиці Англії з нагоди століття дня народження цього комуністичного ватажка, що припадає в наступному році. Приїхав під „опікою" якогось Анджапарідзе, але потрапив від нього відв'язатись, зголосився до лондонської газети „Дейлі Телеграф" і за її посередництвом дістав право на побут в Англії.

Кузнєцов — син батька-росіянина і матері-українки. Він виховався і виріс у Києві. Дещо з його біографії читачі могли прочитати в кореспонденції з Лондону у вчорашньому виданні „Свободи". Проте, діло не в біографії, а в тому, що комуністичні сполоскувачі мозків марно намагалися скувати його душу своїми звироднілими теоріями. Вони тримали Кузнєцова у своїй імперській в'язниці, але не спромоглися ув'язнити його душі, і він при першій нагоді таки „вибрав волю".

Кузнєцов не перший і напевно не останній. Очевидно, совєтський тоталітарний режим, випускаючи своїх рабів у різних цілях поза свої кордони, вживає відповідних заходів, щоб змусити їх до повороту — загрозою для їхніх родин, шантажем і ін. Не всі відважуються знехтувати цими заходами, і тому Кузнєцов, знехтувавши ними, може вважатись за репрезентанта багатьох мільйонів, що, як і він „вибрали б волю", якби тільки мали на це нагоду. А. Кузнєцов — це не якийсь там дезертир, що не хотів служити в армії, не політичний анальфабет, який не знає, що робить. Він виразно і недвозначно заявив, що хоч його втеча не має нічого спільного з актуальною політикою, він не міг стерпіти комуністичної забріханости, не міг стерпіти власне тих кайданів, що ними большевицька система сковує вільну душу людини. Справді ж, вона „не скує душі живої і слова живого . . ."

Д-р Михайло Данилюк

ЗДОРОВ'Я У КОСМОСІ

(1)

Коли 24 липня троє американських астронавтів „приводнились" на Тихому океані після потрясаючої подорожі на Місяць, усім було відомо, що вони повинні перейти майже тритижневу карантену, і щойно після всякого роду обслідів — якщо вони дадуть добрі результати — їх звільнять у нормальне життя. Які ж причини цієї ізоляції і чому потрібно аж такого довгого часу для обслідів?

Подаючи причину ізоляції, найбільше говориться про можливість занесення з Місяця незнаних людині мікроорганізмів. Але ця проблема не вичерпує всіх дослідів ,які ведуться над трьома астронавтами: йдеться про цілий комплекс справ, зв'язаних із здоров'ям у космосі взагалі, а на Місяці зокрема. Продовжується, отже посилений дослід над людиною, що вирвалася з атмосфери матері - Землі і пішла у незнаний безатмосферний і невагомий простір. Пішла поза межі обставин та умовин, в яких творилась і розвивалась. Як же вона там виживе і які можливі комплікації чекають на неї у космосі — ось це питання, що турбують і техніків, і біологів, і медиків. Цими проблемами ми й хочемо зайнятись у цій статті.

Деякими профілактичними і лікувальними засобами були забезпечені астронавти дуже детально, бо коли б, скажімо, котрийсь із них раптом захворів на Місяці, то викликати лікаря не так то було б легко з віддалі чверти мільйона миль. Проте ,вони могли б робити й таке, бо в контрольному центрі на Землі до їх диспозиції були першорядні лікарі з різних ділянок медицини, які радіовим шляхом давали б відповідні інструкції для лікування. Астронавти мали окремі пакети з антибіотиками, шприци для ін'єкцій, медикаменти проти шлунково-кишкових розладів, аспірину, насонні засоби, засоби для стимуляції при надмірній утомі, краплі для очей та ушей, засоби проти застуди, бандажі, термометр, апарат для міряння тиску крови, стетоскоп, засоби проти недуг шкіри, антисептики і т. д. Очевидно, кожний з астронавтів пройшов відповідний курс вживання усіх цих ліків.

Видається, що це був зайвий баґаж для й так перевантажених людей, які мусіли носити на собі 183-фунтову вагу на Місяці. Але в цьому допомагав сам Місяць. Як відомо, на нашому супутнику притягання менше у шість разів, а значить ця вага становила фактично лише біля 30-ти фунтів. Правда, тих 30 фунтів ускладнювали працю серця, але про це ми згадаємо далі.

Як виявили досліди над попередніми астронавтами, ворогом число один є для них убивча радіяція, бо в космосі нема атмосфери, яка радіяцію фільтрує. Крім цього в космосі літає маса метеоритів розміром від звичайної піщинки до п'ястука. Якби такий метеорит із космічною швидкістю ударив по астронавті, то міг би він мати дуже поважне ушкодження.

Не краща, говорячи про фізичні явища, справа з температурою на Місяці, де вона змінюється від 250 ступенів (Фаренгайта) вище зера на сонці до 250 ступенів нижче зера у тіні, бо там нема атмосфери, яка реґулює температуру. Пригадаємо, що точка кипіння води за Фаренгайтом — 212 ступенів.

Щоб забезпечити астронавтів від вище згаданих фізичних небезпек, вони мали на собі одяг, що складався із 28-ми різних шарів, і шолом, зроблений з такої маси, яка витримує найсильніші удари. У пакунку на плечах вони мали апарат для втримання внутрішнього тиснення, кисень, автоматичний прохолоджувач та радіо.

Ми знаємо, що все це зберегло життя астронавтів, і вони повернулись живими та здоровими, але все ж наука мусить дослідити усі варіянти можливих недоліків або навіть мінімальних пошкоджень, які сталися протягом двох годин їхнього перебування на Місяці. Це необхідно, щоб можна було усунути можливі недоліки у наступних подорожах та в продовженому перебуванні на Місяці і інших плянетах.

Особливо цікаво, чи принесли з собою астронавти з Місяця будь-які мікроорганізми, якщо вони там існують. Важливе це не лише з огляду наукового у досліджуванні космосу та нових форм життя поза Землею, але й тому, що відмінні форми бактерій чи вірусів могли б бути згубними для людини на Землі.

Для прикладу варто згадати, що колись деякі племена ескімосів не знали про таку „легку" хворобу, як кір, але коли біла людина занесла до них цей вірус, то ті племена вигинули доноги. Відомий також історичний факт здесяткування людности Гаваїв, коли біла людина занесла туди той самий кір. Справа в тому, що гавайці не мали контакту з цим вірусом протягом усього свого існування і, не витворивши імунізаційної сили, масово від нього гинули.

Тож чи існує якесь примітивне життя на Місяці у вигляді мікроорганізмів, вірусів і т. д.? А якщо існує, то чи може воно бути шкідливим для людини? Щоб дослідити цю проблему, потрібно трьох тижнів обсервацій, бо на Землі інкубаційний період бактерій, які викликають різні недуги, триває від кількох днів до трьох тижнів.

(Продовження буде)

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

О. Жданович

У 40-РІЧЧЯ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

(Слово на бенкеті під час Здвигу Українців Америки і Канади в Дітройті 2-го серпня 1969 року).

(3)

Тому ми знаходимо контакт з незалежними від нас організаційно, але породженими нашою боротьбою рухами на Рідних Землях, бо мета — суверенність народу — є першим нашим завданням, а форма здійснення їх — тільки другорядним.

Матеріяли з Рідних Земель потверджують, що ми — бійці й командири — можемо мати чисте сумління за жертви, зложені в боротьбі: їхня жертва крови стала цементом нових виявів боротьби. В матеріялах опублікованих і тих, що не можуть бути публіковані з огляду на безпеку авторів, знаходимо документальне потвердження, що саме змагання ОУН, геройська постава її членів і симпатиків стала базою сьогоднішніх змагань, до яких ми прислухаємось, які переживаємо, стимулюємо, в які ми включені і які підтримувати та посилювати — наше основне завдання.

Ніколи ОУН не легковажила громадського сектору. В ньому вона завжди була присутня і вклала неймовірно багато, вважаючи ,що політика це завершення життя народу, яке проходить у громадській і щоденній площині, з якої політичні організації черпають свої кадри. Не легковажимо цієї справи й на чужині. Ворог веде суцільний наступ, мусимо відбиватися усією спільнотою і, як казав я 1966 р. на бенкеті УЗХ, — „для цього слід піднести ідеологічну й політичну грамотність усього загалу, бо фронт проходить через кожну хату й кожну душу". Ми завжди стояли за тим, щоб вся нація являла суцільний ланцюг у духовому розумінні, до цього стреміли ми й на чужині. Тож не був малий наш вклад у зусилля, яких треба було для відбуття СКВУ й створення його Секретаріяту. Таким способом наш загал здобув базу дії у суспільно-громадській площині, якої ми ще не використали. А використання цієї бази — велике завдання в ділянці збереження української спільноти у вільному світі. Але в міжчасі зайшли події, що вимагають від нас з кожним днем більшого.

У місяці вересні 1965 р., у цьому ж Дітройті, я казав: „Щоб вивести маси на фронт боротьби, потрібна їх політизація, щоб віджила і розгорнулась політична думка, яка завмерла на еміґрації і свідомо та вперто нищиться ворогом на Рідних Землях". Сьогодні маємо докази, що в Україні постають політичні організації, які ворог намагається нищити в зародку, залишаючи тільки можливості дешевої пропаґандивної творчости. Це в його силах. Але не в його силах знищити пробуджену, також завдяки 40-літній дії ОУН, політичну думку. Цій думці з допомогою повинна прийти ОУН усіми своїми силами, якими розпоряджає і може розпоряджати сьогодні й завтра на Рідних Землях і у вільному світі. Тому нам потрібна політизація мас, щоб з них витягнути політичних діячів і створити політичну діяльність.

А як допомогти розбурханню політичної думки й дії в Україні без політичних організацій у вільному світі? А тут вимоги незвичайно зросли. Світ бо переходить нечувану революцію. Геройський і технічно небувалий осяг висаду на Місяці двох людей, що з плянети мрій зробили Місяць прозаїчним, але досяжним місцем дослідів, — збільшує розрив між поколіннями, загострює конфлікти, зменшує можливості порозуміння. Та ми не можемо лякатись цього, коли стоїмо на базі вічних вартостей і зуміємо їх прикласти до нашої доби. Відкриття бо Місяця, як досяжної плянети, не заперечує законів природи, а тільки потверджує закони незрушимі, на лінії яких 40 років тому став український націоналізм. Не зважаючи на те, що молоде покоління вважає себе виявом зовсім нової доби, воно не може вирватися з життьового кругу, бо вона живе. І якщо ми хочемо його мати за собою тут, а бути з ним на Рідних Землях, то мусимо зробити зусилля в напрямку розвитку політичної думки і політичної дії.

В Україні проходить завзята політична боротьба за національні цілі. Зловити контакт з носіями її можна тільки й виключно шляхом включення у цю дію, шляхом безпосередньої і всесторонньої допомоги сьогодні, а зокрема, коли прийдуть більші події. Хто це може зробити, коли не політичні сили, а між ними на першому місці — Організація Українських Націоналістів.

Дія ОУН була закваскою сьогоднішніх процесів і подій. Носії їх недвозначно про це говорять. Чи ж сміли б ми їх розчарувати тепер? Ні, не сміємо, бо таке розчарування рівнялось би зраді і живих, і всіх мертвих. Тому, віддавши честь минулому, загляньмо у потреби майбутнього.

На всіх теренах нашої праці ствердили ми, що на чужині, якої українська маса являється базою допомоги Рідним Землям, молоде покоління можна притягнути до активної дії, тільки тоді є змога його повного вияву й коли є політичний живчик, політичний ерос. Те ж саме відчувається на Рідних Землях. І там безхребетник, опортуніст, зденаціоналізований міщанин, загуканий селюх — поступається і міняється тільки в обличчі людини, що мислить політично. І тільки перед цією силою. Тому там так часто культурні чи мистецькі цінності творять люди, що мислять політично.

У цьому нічого дивного. Політична думка і дія — це завершення життя народу. Також на еміґрації. Жидівський Світовий Конґрес вів усю діяльність жидівської спільноти, доки не постали політичні партії, а згодом їхні відповідники на ізраїльській землі — політично-революційні організації. Тільки люди мало обізнані можуть говорити, що нам не треба політики й політичних середовищ, доки нема держави, доки змагаємось за саме голе існування. Але ми, як нарід, сьогодні вже змагаємось не за саме існування, не саме самоствердження. Ми вже перейшли 50 років від УНРеволюції і Державности. Ми нація, хоч поневолена, але державна. Ми вже давно перейшли етап доказування, що українська мова не діялект. Чи ми сьогодні будемо переконувати себе й чужих, що ми здібні мати державу? Це етапи пройдені, і сьогоднішня боротьба за мову в Україні — це тільки ланка визвольної боротьби, а не мета, як воно було ще 60 років тому, коли нам самим себе треба було переконувати, що можлива технічна література українською мовою. Не можна завертати колеса історії назад, ми не можемо самих себе відкидати на перейдені етапи — це вперто й не без успіху робить ворог.

Коли ще три роки тому можна було говорити про культурний процес в Україні, то сьогодні вже ясно, що процес цей набрав виразно політичного забарвлення. І ми мусимо йти вперед — до розгортання політичної думки й дії.

Ще десять років всі суспільства нарікали на брак зацікавлення політикою у молоді. В міжчасі зайшли величезні зміни: у всьому світі молодь вийшла на політичну арену, нехай не включаючись у політичне життя своїх країн, а його заперечуючи. Але це — політична боротьба. У ЗСА молодь б'ється у В'єтнамі, як і демонструє проти цієї війни. Минулого року у Франції молодь викликала т. зв. травневу революцію, що мало не завалила наявного режиму, що було б потрясло Европою, а то й усім світом.

Чи сміли б ми відставати від цих рухів і процесів? На жаль, подекуди відстаємо. Мені не жаль, що української молоді не було в Парижі на барикадах, над якими повівали червоні й чорні прапори. Але мені жаль, і вам повинно бути жаль, що нашої молоді нема у вільному світі на жадних барикадах! Може не вона в цьому винна, може винні ми самі, що нашими методами еміґраційної гризні за політичні кістки зогидили їй політику. Але справа не в шуканні винного. Не тут на це місце.

Справа в тому, що в Україні стають на ноги політичні групи, а кожен член їх — ризикує головою. Знаємо сьогодні імена розстріляних, знаємо імена засланих, скалічених, але знаємо далеко не все, і не все з того, що знаємо, можемо голосно сказати. Бачимо, що в Україні виходить на кін нове покоління борців за політичні й державні цілі нації. Вони ставлять перші кроки, кроки обережні, що нагадують кроки космонавтів на Місяці. Ми в якійсь мірі мусимо сповнити ролю тих техніків, що з бази в Гюстоні помагали розв'язувати труднощі.

Безперечно, це не просто й не легко. Всі ви були свідками — нехай тільки через екрани телевізії — з яким напруженням, бо відповідаючи за життя героїв космосу, працювали фахівці Гюстону. Такої ж відповідальности й такого ж ступня фаховости вимагають від нас наші „космонавти", що ходять під загрозою смерти в підвалах КҐБ. Але вони мусять робити ці історичні кроки, як ми їх робили в свій час.

Але ми не сміємо сказати собі, що — мовляв — їм видніше, вони краще від нас знають, що й коли їм сказати чи зробити. Таке говорення має частинно рацію, але частинно являється бажанням скинути зі себе відповідальність. А ми її скидати зі себе не сміємо. Український націоналізм м. ін. поставив вимогу повної однозгідности між словом і ділом. Тому ми маємо оправданий жаль до тих, що звали себе провідниками, а в мент, коли довелося ставити голову, залишились у безпечних місцях. Ми не залишились. Ми ходили самі і висилали інших. Ми відповідаємо однаково за смерть тих, хто був з нами, чи й був нами висланий, як і відповідаємо за тих, кого ми своїм прикладом чи нехай тільки словом — кинули на шлях боротьби.

У цій відповідальності мусимо бути свідомі, що вони раніше чи пізніше прийдуть до відкритого конфлікту з дійсністю. Сьогодні вони борються, так би мовити, з леґальної площини марксизму, критикуючи лише практику ,не базу. Але коли 50-літня практика показується нонсенсом, то не можуть вони дійти до неминучого висновку, що треба заатакувати й саму теорію, саму базу системи. З якої площини?

Може це буде якась їхня оригінальна площина. Напевно у когось буде площина власна, наскрізь оригінальна. Але оскільки ми переконані, що націоналізм себе виправдав у боротьбі з марксизмом, то віримо, що їхня критика марксистської бази-системи спиратиметься на націоналізмі. Чи ми даємо їм досить баґажу для такої боротьби?

Ми досі дали те, що могли чи вміли. Не тут це аналізувати. Але тут місце сказати, що ми не можемо ні на хвилину зупинятися в нашій дії, в нашій творчості. А це значить, що сьогодні перше, що є на потребу, — це безжалісна й щира переоцінка цінностей, шукання пристосування ,себе до духу доби й потреб Рідних Земель. Таку творчість у ділянці політичної думки можна провести ,лише й виключно в рамах реґенерованих політичних середовищ, поповнених молоддю, тісно пов'язаних з подіями на Рід-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Володимир Янів

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В 1968-69 Р. Р.

(2)

Зрештою, треба пригадати ще одну причину зниження числа студентів: в 1958-му і наступних роках доростали діти, роджені в часі війни (роджені в рр. 1940-45 входили у вік студента у рр. 1958-63), а саме ті річники були дуже слабі взагалі в країнах, що вели війну. Адже ж треба пригадати, що українські еміґранти це були колишні „дивізійники" або примусові (неодружені) робітники чи робітниці. Їхнє положення змінилося щойно після війни і після поселення, — власне кажучи десь під 1950 рік, але тоді роджені діти входять у вік студента щойно саме десь тепер, в рр. 1968-69.

Не зважаючи на всі труднощі, УВУ виявився установою життєздатною: він перебудував свою діяльність і присвятив більше уваги видавничій діяльності, а автоматично і дослідній, яка мала запевнити матеріяли для видань УВУ. В році, коли число студентів досягло найнижчого числа, з'являється перше число „Наукових Записок УВУ" (1957). „Записки" були подумані, як річники Українознавства, і саме перед кількома днями з'явилося подвійним випуском найновіше число — 9-10 (4). Ті „Записки" мали зіграти важливу ролю сполучника між розсіяними, чого найкращу картину дає саме згадане 10-е число, в якім на 11 авторів тільки один живе в Німеччині, чотири автори в Канаді, також 4 в Італії, а по одному в Еспанії та З'єднаних Стейтах. Для наших розкинених студентів зорганізовано при УВУ Інститут Заочного Навчання, і його скрипти незабаром доповнено друкованими підручниками, які почали виходити також чужими мовами. УВУ не забув і нестудентської молоді: для неї вийшов друком окремий популярний курс українознавства.

Економічне положення УВУ кращає щойно в 1963 р. завдяки зрозумінню декількох німецьких ентузіястів, які знайшли для себе вдячне завдання скористатися із сумної спадщини війни, щоб працювати для ідеї европейського зближення шляхом взаємного зрозуміння народів. Цю думку насунули їм численні групи еміґрантів із найрізноріднііших країн у поодиноких німецьких містах. Треба було уможливити тим групам взаємне зрозуміння, а у висліді — порозуміння. Це мало б служити майбутньому взаємному порозумінню народів.

Зокрема в столиці Баварії, Мюнхені, сильні еміґраційні групи мали відіграти відповідну ролю на шляху европейської інтеґрації. А що наша — українська — група належить до найсильніших та найактивніших, то їй припадає окреме завдання.

Щождо УВУ, то це є духовий центр тієї групи, який має можливості кожного року згромаджувати українську молодь і передавати їй великі ідеали европейської єдности та солідарности. Одночасно УВУ може бути науковим форумом для обміну думками науковців із сусідніх країн.

Щоб коротко зрезюмувати: наші приятелі — німецькі ідеалісти поставили собі ціллю допомогти УВУ, і за їх почином засновано 1963 р. Т-во Сприяння Українській Науці, яке об'єднало три українські наукові корпорації: поруч із УВУ, який має у Мюнхені справді ключове значення, найстарше українське наукове товариство — НТШ та братню високошкільну організацію — Український Технічно - Господарський Інститут. Правда, початково признані капітали були скромні, навіть дуже скромні, але новий почин дав новий розгін, і можна було незабаром наново розпочати авдиторне навчання й педагогічну діяльність.

Таким чином деякі рани з останньої війни були заліковані, — чимало ресентиментів, спричинених гітлерівською політикою, забуто. Тому я хотів би цю щасливу та шляхетну ініціятиву наших німецьких приятелів належно відзначити й поставити як приклад для інших країн нашого поселення. Зрештою, при ще сприятливіших умовах, отже при збільшенні дотацій, УВУ міг би далі еволюціонувати в напрямі перетворення у центр слов'янознавства чи в східньо-европейського дослідництва у Німеччині. В цей спосіб він зміг би у гідний спосіб — сплатити свій борг господарям, і то в найбільше доцільний та розумний спосіб.

На шляху реорганізації УВУ шкільний рік 1968-69 становить виразний зворотний пункт, який зможемо зрозуміти тільки на тлі вище сказаного. При цьому я хотів би вийти від найважливішої, для УВУ найхарактеристичнішої ділянки: від авдиторного навчання.

Наші літні семестри були в останніх роках все ще заслабо відвідувані, і важко було б очікувати поважнішої зміни в ближчому часі: наші колишні студенти, які зовнішніми умовами були приневолені перервати студії, отримали в проміжку часу свої дипломи, деякі в УВУ, деякі в чужих університетах. І саме супроти них УВУ сповнив свою відповідальну ролю, коли то ми в змальованій кризовій ситуації витримали: вірність наших студентів була найкращою нагородою для нас. Алеж до нас зможуть лише зрідка приходити студенти із інших університетів, які деінде почали свої студії, коли у нас педагогічної діяльности не велося. А втім, у цілій Европі є ледве яких 150 українських студентів, і важко було б очікувати, щоб вони всі студіювали українистику, це було б неприродне, і навіть шкідливе.

Треба ще пригадати, що українистика, як фах, не може запевнити (чи може запевнити у дуже малих розмірах) заробіток. Тому Ректорат УВУ поклав наголос не на семестри, які ведуться на обидвох факультетах, але на Високошкільні Літні Курси Українознавства (ВЛКУ), подумані насамперед, як доповнення навчання для всіх тих, які покінчили чужі середні чи високі школи, але не мали нагоди вивчати українознавчих предметів. Подруге, ми маємо важливе завдання підготовити їх до студій українистики, — отже, кандидати без української гімназії мусять перед тим покінчити якийсь вступний курс.

При тому ми знайшли повне зрозуміння та підтримку у наших таки студентів, які спеціяльно з тою метою — щоб зацікавити загал студентства, згуртованого у наших студентських організаціях — зорганізували саме у Мюнхені свій світовий конґрес. Про вислідн говорив нам Президент ЦеСУСу, д-р Б. Футей.

Велика частина делеґатів на конґрес зголосилася як учасники наших курсів. Вправді ми є ще на початку курсів чи, вірніше кажучи, перед курсами[5]), і нам ще невідоме докладно число курсантів, але одно вже знаємо певно: число учасників нашого авдиторного навчання в біжучому році подвоїлося[6]), а якщо йдеться про самі Високошкільні Літні Курси Українознавства, то навіть потроїлося.

[4]) Наукові Записки ч. 9-10 належать об'ємом до найповажніших видань УВУ: XXVIII вступних сторінок + 387 сторін тексту + XXIV стор. ілюстрацій (разом 27 і півархуша). Значення цього видання ще й у тому, що воно вийшло як спільне видання УВУ-НТШ УВНТ-УВАН.

[5]) ВЛКУ почалися 7. VII., а інавґурація відбулася 5. VII.; матеріяли для доповіді були підготовлені 3. VII.

[6]) На ВЛКУ було зголошених 3. VII 63 студентів; в минулому році було їх 18.

(Далі буде.)

КАНАДА ПОДИВЛЯЄ І ЗБАГАЧУЄТЬСЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

ряду УНСоюзу дижурували при них постійно, даючи кожном точні інформації.

Ще два концерти

В суботу, 2 серпня, відбулися на великому стадіоні ще два концерти Фестивалю, — пополудневий і вечірній. На обидвох з'явився новим виконавцем цікавий і поважний конкурент „Калини" з Торонта, знаний танковий ансамбль „Русалка" при філії МУНО у Вінніпеґу. Обидва ансамблі збирали грімкі та одушевлені оплески. Виступали вже названі я програмі першого концерту — Т. Комар і його фестивальна оркестра, Ансамбль цимбалістів, Квартет Континенталс, Кубанські Козаки, постійно захоплюючи приявних, хор Фестивалю під диригентурою Галі Гендерсон, а двійка юних танцюристів Роксана Дика і Юрій Цепинський знову і знову викликали оклики подиву. Пані Марія Лисогір на обидвох концертах одушевляла піснею тисячні маси, презентуючи їм „Хусточко моя" та „Ой у саду" по полудні та „Любіть Україну" і „Діброво зелена" увечорі.

День Українського Народного Союзу

Третій день Фестивалю, неділя 3-го серпня, був Днем Українського Народного Союзу для відзначення його 75-річчя та до якого Давфин мас тісне відношення. Саме тут, у Велі Ривер біля Давфину, 12-го квітня 1897-го року у малій хатині українського поселенця, яка й досі зберігається, як історична пам'ятка, висланий до Канади УНСоюзом редактор „Свободи" о. Нестор Дмитрів відправив першу на канадійській землі українську Службу Божу. На тому самому місці і великими церковними торжествами почався День Українського Народного Союзу 3-го серпня 1969-го року.

Початково здавалося, що заплановані врочистості треба буде або відкласти, або змінити їх програму, як небо затягнулося густими хмарами та почало блискати й гриміти. Але загроза бурі швидко проминула і на площі над річкою, де стоїть перша в Канаді українська церковця св. Михаїла і Хрест Свободи на пам'ятку першої в Канаді української Служби Божої, став до Архиєрейської Святої Літургії Митрополит Української Католицької Церкви в Канаді, ВПреосвященніщий Кир Максим Германюк в сослуженні численного духовенства. Співав катедральний хор з Вінніпеґу.

На Богослуженні були приявні православні священики і євангельські пастори. Дещо із знаменної, блискучо виголошеної проповіді Владики Митрополита вже згадано на початку цього репортажу. Головною темою цієї пам'ятної проповіді було — плекати, зберігати, збагачувати все своє рідне: рідну українську мову, рідні українські церковні і народні традиції, рідну українську культуру, бо це наші найбільші скарби, ми безмірно збагачуємо ними країни нашого поселення та здобуваємо увагу цих країн і світу до нашого талановитого, але безталанного українського народу. На закінчення хор і тисячі приявних відспівали пісню-гимн „Боже Великий".

Безпосередньо після Архиєрейської Святої Літургії в католицькому обряді, відправили Молебень в намірення УНСоюзу і його членства православні отці: о. прот. Михайло Куданович зі Ст. Пол у Міннесоті, який особисто репрезентував Первоієрарха Української Православної Церкви в ЗСА Блаженнішого Митрополита Іоана Теодоровича, о. Тарас Славченко, репрезентант Преосв. Владики Бориса та о. Петро Петрусь з Української Православної Церкви під грецькою юрисдикцією в Вінніпеґу. Після Молебня о. Куданович в проповіді зі свого боку звертав увагу на великі українські церковні і народні надбання та закликав до їх зберігання і збагачування. Під час Молебня співав цей сам катедральний хор з Вінніпеґу, що співав під час Архиєрейської Святої Літургії. А після Молебня читали Святе Письмо та проповідували пастор І. Р. Ковалевич з Українського Євангельського Об'єднання та пастор Петро Кіндрат з Українського Баптистського Об'єднання. На всіх цих відправах був приявний із своїм почотом ВПреосв. Владика Митрополит Кир Максим Германюк.

Після Богослужень, Владика Митрополит, священики і проповідники, сенатор Павло Юзик та інші були гостями УНСоюзу на прийнятті в готелі.

По обіді відбулася концертова програма на фестивальному стадіоні у приявності яких сім-вісім тисяч осіб. Коротке привітання виголосив гол. предсідник УНСоюзу Иосип Лисогір, ювілейну промову виголосив сенатор Павло Юзик, а в концертовій частині виступали ті самі ансамблі і солісти, які брали участь у попередніх концертах, виконуючи, очевидно, інші точки та збираючи ентузіястичні оплески тисячних мас народу.

Програму концерту і врочистості Дня УНСоюзу в Давфині закінчено могутнім співом українського національного гимну „Ще не вмерла Україна". Все, що ділось тут упродовж цих трьох днів та все те, що ці дні пригадували і символізували, потверджувало ці слова нашого національного гимну. Справді: „Ще не вмерла Україна!"

НОВІ ВИДАННЯ

ВОЛОСОЖАР, чч. 10-11

Вийшов друком ілюстр. літерат.-мистецьк. журнал „Волосожар", ч. 1-10-11, 1969, з творами Ф. Мелешка, Л. Полтави, Г. Журби, Н. Щербини, І. Манила, В. Ворскло, Ю. Мовчана та ін. Друкується „ВИЯСНЕННЯ" Д. Донцова.. Річна передпл. 2 дол., на піврoку — 1 дол. Замовлення та гроші висилайте на нову адресу „Волосожару":

Mr. I. Manylo, Cumberland
Millville, N.J. 08332, USA

Другий З'їзд Перемишлян

В днях 26 і 27 квітня відбувся в Ню Йорку Другий З'їзд колишніх професорів, учениць і учнів та жителів Перемиської Землі. Завданням З'їзду було, побіч товариської зустрічі адже 15 літ минуло від Першого З'їзду, — зактивізувати Перемищину в діяспорі, та зайняти певне становище до положення наших поворотців на Рідних Землях. Для цього засновано Т-во Перемищина, яке вивчаючи сучасне положення наших братів - сестер на Перемищині, буде нести їм по-змозі всесторонню допомогу. З'їзд був чисельним і старанно підготовленим, що треба завдячити орг. -діловому комітету, зокремта голові А. Букові, кооперативно - громадському працівникові та організаторві в краю і на терені ЗСА. З'їзд увінчався не лише моральним, але й матеріяльним успіхами. Великого значення З'їздові надали благословення З'їзду Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа Сліпого, митр. Амброзія Сенишина, митр. Максима Германюка, восьми Владик з ЗСА, Канади, Европи і Арґентини. У З'їзді взяло безпосередню участь майже три сотні колишніх жителів Перемищини з терену ЗСА і Канади, прислано з сотню привітів від кол. професорів, учениць і учнів, на чолі з останнім (п'ятим з черги) директором української державної гімназії в Перемишлі Стефаном Шахом та визначних піонерів будівничих українського життя Перемищин як з рідного Перемишля і Львова, так і з цілого світу.

Між привітами від колишніх учнів був написаний по-українському, привіт від Ізидора Шефлера, жида з Ізраїля, колишнього учня укр. державної гімназії в Перемишлі; „Дорогі Учасники З'їзду бувших учнів і професорів Української Гімназії в Перемишлі. З нагоди 80-ліття Української Гімназії в Перемишлі шлю щирий привіт учасникам З'їзду! Щоби золоті слова, які нас щоденно вітали при вході до нашої славної гімназії з тих найкращих днях нашого життя — „Учітеся, брати мої".. були дальше найактуальнішими у щоденному Вашому і Ваших Дітей життю. Щоби плекали українську мову, культуру і традицію. Лиш це поможе до збудування ще славнішої гімназії там, „де Срібнолентий Сян пливе" — Незалежній Українській Державі. Хоч не можу святкувати разом з Вами, серце моє і думки будуть в тих хвилях при Вас. Щоб Господь Бог поблагословив З'їзд, у рядах якого суть одиниці ідеальних характерів, котрі в найкритичніших моментах, з нараженням власного життя рятували людей від смерти, лиш в ім'я ідеї помочи ближньому. Вони то є причиною, що до цеї хвилі і на все я думний зватись абітурієнтом Української Гімназії в Перемишлі Ваш Шефлер, Гіватаїл - Ізраїль". Автор листа, Ізидор Шефлер, один з поміж 114 учнів мойсеєвого віровизнання, які закінчили укр. гімназію в Перемишлі, не має слів подяки-респекту до учбового заведення і до українців, які врятували йому життя. Безперечно, таких випадків було багато, на жаль, їх дотепер ще не оприлюднено.

Василь Манько

БУРХЛИВІ ЗАВОРУШЕННЯ В ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ

Уже від кількох днів відбуваються в Бельфасті, в Північній Ірляндії, криваві сутички між юрбами римо-католиків і протестантів. У висліді дводенних заворушень було понад 100 осіб поранених. Арештовано 55 осіб. На фото: поліція йде розстрільною проти демонстрантів на вулицях Бельфасту.

Союзівка на сторінках „Ню Йорк Таймс"-у

Ню Йорк. — „В Кергонксоні, в концертовій залі, група молодих дівчат і хлопців, що приїхали на Союзівку, оселю Українського Народного Союзу, починають навчання української мови під написом: „І чужого научайтесь — свого не цурайтесь"!

Такими словами описує кореспондент „Ню Йорк Таймс-а", Бернард Вейнрауб, у числі з 7 серпня ц. р. лекцію українознавства на цій виховно-відпочинковій оселі УНСоюзу, яка також удостоїлась попасти на сторінки цього великого щоденника. В репортажі, присвяченому вакаційному дозвіллю в районі Кетскілл, Б. Вейнрауб, поміж іншими етнічними групами, вирізняє українців та їх репрезентативну оселю, Союзівку. Його статтю прикрашує фотознімка працівниці канцелярії, 20-літньої Діяни Сенежак, і напис при вході до басейну, що „басейн тільки для вжитку реєстрованих гостей" — в українській і англійській мовах.

Кінцевий виступ Капелі Бандуристів

Після низки ювілейних концертів у Америці й Канаді, що мали величезний успіх, Капеля Бандуристів виступила н а о с танку 18 травня ц. р. в Дітройті. І тут могла пригадатись приказка: „Ніхто не може бути пророком у власній батьківщині". Тут, де є постійний осідок Капелі й де її члени багато потрудились, підготовляючи багатий ювілейний репертуар, заля на 800 місць була в двох-третинах порожньою... Правда — громадяни Дітройту вже раніше відзначили ювілей Капелі бенкетом і багатолюдним концертом. Але то був вечір для Капелі. Вона там виступала тільки з двома піснями, решту програми виповнили ансамблі бадуристів з різних міст. Для свого Ювілейного концерту Капеля приготовила 18 пісень з майже нового репертуару. Отож 18 травня очікували капеляни заповнену залю — і гірко розчарувались...

Програма Концерту складалась з пісень релігійних Веделя і Бортнянського та канту „Через поле широкеє" Гончарова, соліст П. Гончаренко; історичної „Битви під Конотопом" Гр. Китастого, солісти М. Мінський, П. Садовий і П. Пахолюк, і з нової історії „Пісня про Тютюнника" Гр. Китастого, солісти — П. Пахолюк і О. Садовий; козацьких, любовних, народних, жартівливих та патріотично - ліричної пісні „Як давно" Гр. Китастого, соліст М. Мінський.

Спинимося на піснях, що до них музику створив Гр. Китастий: Сольо кобзаря виконав цим разом гість з Европи, де співає в операх, давній капелян М. Мінський. Могутнім баритоном, підтримуваним сценічними жестами, цей соліст перейшов найкращі сподівання. Те саме було з його сольом у „Як давно". Хор з Мінським мусів повторити останню стрічку. В цьому зворушливому моменті ввійшли представники Ліги Правосл. Молоді при катедрі св. Покрови, на чолі з М. Олексієнком, з китицею рож і з Валею Петруша з двома дівчатками з великим кошем квітів, а згодом Стефанія Буб, голова Окружної Ради СУЖА, і також за нею дві дівчинки внесли повний кіш квітів. Одна і друга пані виголосили подяку за славну 50-річну працю Капелі для української пісні і за блискучий спів на цьому Концерті. Коші вручено знаменитому диригентові Гр. Китастому, а букет — Петрові Китастому за працю над Ансамблем Бандуристів при Лізі.

Після Концерту на запрошення Президії Ювіл. Комітету переїхали капеляни з родинами до домівки Культ.-Гром. Клюбу на вечерю. Там вручено їм золоті відзнаки, зроблені за малюнком маестра Е. Козака (бандура на лавровому листку з „50"). Вручував їх сам голова Ювіл. Комітету Е. Козак і заст. голови Д. Черненко. Капелян було 37 і кожен з них дещо сказав з цієї нагоди. Г. Китастий дякував членам Капелі за вірність Капелі, М. Мінський, подякувавши за тепло, з яким його прийняли в Капелі, обіцяв приїхати знову до Америки зі своїм концертом в 25-річчя від дня, коли він почав співати українські пісні. Петро Гончаренко подякував Гром. Комітетові за його труд. Після того вручено членам президії срібні такі ж відзнаки. З Білого Дому від Р. М. Вудс. особистої секретарки президента, прийшов лист з подякою за надіслану туди Капелею Бандуристів ювілейну платівку.

В. Несторович

ДІОРАМА ХАРКІВСЬКОЇ ФОРТЕЦІ

У міському історичному музеї Л. Шматько і И. Карась відтворили харківську фортецю середини 17-го століття, яка була військово-оборонним пунктом проти кримських татар. Картина і предметний плян розповідають про повсякденне життя харків'ян у той час. На передньому пляні стіни фортеці вістова башта, групи озброєних вершників. Тут же, біля стіни, — хлібороби і ремісники ведуть торгівлю.

(„Культура і Життя")

СПОРТ

Редагує В. Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Тризуб", Філядельфія — „Чорноморська Січ", Нюарк, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в суботу, 9-го серпня 1969, о год. 6-ій вечером на грищі Ля Саль Коледжу у Філядельфії.

Легкоатлетичні змагання за першість УСАК 1969 року

Легкоатлетичні змаганя за першість Української Спортової Централі Америки і Канади відбудуться в днях 23-го і 24-го серпня ц. р. на пластовій оселі Грефтон біля Торонта. Змагання почнуться в суботу, 23-го серпня, о год. 10-ій рано дефілядою учасників змагань в клюбових одностроях із прапорами своїх товариств і піднесенням прапорів.

Змагання будуть проведені в таких вікових групах:

Юначки і юнаки до 15 років в конкуренція: біг 60 м., гінці 4×60 м., стрибок у височінь, стрибок вдовжінь, мет диском, мет ратищем і стусан кулею.

Юначки і юнаки від 15 до 18 років у конкурен; юначки — біг 60 м., гінці 4×60 м., стрибок у височінь, стрибок вдовжінь, мет диском, мет ратищем і стусан кулею; юнаки — біг 100 м., гінці 4×100м., біги 400 м., і 800 м., стрибок у височінь, стрибок вдовжінь, стрибак з жердиною, мет диском, мет ратищем і стусан кулею.

Жінки і чоловіки понад 18 років у конкуренціях: жінки — біги 100 м., 400 м., гінці 4×100 м., стрибок у височінь, стрибок вдовжінь, мет диском, мет ратищем, стусан кулею; чоловіки — біги 100 м., 400 м., 1,500 м., 3,000 м., гінці 4x100 і 4 x 400 м., стрибок у височінь, стрибок вдовжінь, трискок, стрибок з жердиною, мет диском, мет ратищем і стусан кулею.

Рішальною датою про вік учасників (та їх приділення за віком до груп) є перший день змагань, тобто 23-го серпня 1969. Змагуни можуть рішитися брати участь в старших групах, але тоді вони втрачають право змагатися в якійнебудь конкуренції в своїх вікових групах.

Зголошення до участи в змаганнях прийматиме до 21-го серпня п. о. Желтвай на адресу:

Ukrainian Summer Camp
„Sitch", Grafton, Ont.

Оплата від змагуна $1.00 як вписове, та по $4.00 за нічліг та прохарчування на оселі. Провідником змагань буде о. Олександер Желтвай, а головним суддею п. Степан Маланчук.

— о —

„ТРИЗУБ" — „Ч. СІЧ" 1:3

Філядельфія, 26-го липня. — Змагання відбулися на грищі Ля Саль Коледжу у Філядельфії в приявності приблизно 300 глядачів. Гра проходила повільно внаслідок духоти та потерпів на цьому теж рівень гри і емоційність зустрічі взагалі. Після початкової svtеренової переваги „Тризуба" перебрали „січовяки" ініціятиву та здобули ведення 2:0 ще до кінця першої половини. Стрільцями воріт були: Ернест Поль з подачі Маріяна Олексина і Олексин з карного удару за руку Тріка на карному полі. Треті ворота для „Ч. Січі" здобув Сіґа з подачі Снилика на 65-ій хв. змагань. Почесні ворота для „Тризуба" стрілив новонабутий центр нападу Курц з подачі Пасаче вже в останніх хвилинах зустрічі.

У 40-РІЧЧЯ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

них Землях, співпрацюючих бодай у ділянці між собою. І тут я черговий раз іменем ПУН повторяю нашу готовість до великої дебати на цю тему з усіми політичними середовищами, громадськими централями, Церквами, науковим світом.

Чи можемо ми, ось тут присутні, ефективно допомогти Красві? Можемо, якщо напружуватимемо себе так, як завжди напружувала ОУН, завдяки чому увійшла до історії. Ми, що носимо ім'я ОУН, співтворців її дії, співвласників її слави, ми всі, що зв'язані з нею ідеологією чи співпрацею, мусимо підтримувати в собі й нашій діяльності цю напругу. На цьому шляху ми залалимо й дальших послідовників. Але... Але в залі тут в більшості люди — м'яко кажучи — середнього віку. Не один часом думає, що вже втомлений, що вже „своє відробив". Женіть від себе геть такі думки й такі слова виправдання. Людина до кінця життя мусить залишатися людиною, нема віку, в якому вільно худобіти. Націоналіст до кінця життя мусить залишатися націоналістом, а це означає — змагатись і потягати інших.

Людина слабка. Так її Бог створив. Але Творець в неї вдунув душу безсмертну, дав їй Свій образ, і його вона не сміє сквернити. А коли хтось вагається, нехай подумає про страждання Караванського, Сороки, Зарицької. Кожен з нас зобов'язаний дбати про свою родину, але подумайте також про родину Дзюби, Чорновола, Осадчого, про незламного Заливаху, про моральні тортури Зваричевської. Це нехай дасть нам віру й силу, як рани Христа давали силу первісним христіянам вмирати на арені, а рани України давали силу нам ставити голови колись, а нашим Друзям — гинути з усміхом вдоволення від сповненого обов'язку.

Коротко кажучи — будьмо націоналістами й поконаємо всі перешкоди й зробимо дальший крок на шляху визволення нашої незламної Батьківщини — України.

(Кінець)

Праця
MALE

Праця біля дому
SLITTER OPERATOR — METAL
Загально відома робітня пошукує працівників на 2 шихту — тільки досвідчених. Голоситись до Mr. Kohil Телеф. (201) 939-7299, (201) 939-8100 за домовленням.

АВТОМОБІЛЬНІ МЕХАНІКИ
Ми потребуємо 2 кваліфікованих VW або Porsche механіків. Висока платня, вел. медичний та пенсійний плян і вийнякові умовини праці. Гол. особисто або тел. Mr. Mueller
Pray Automobile Corp.
200 W. Putman
Greenwich, Conn. 203 869-4600

GUARDS
Околиця Брукляна і Мангеттен. Досвід не конечний.
Телефонувати:
(212) 857-5138
(212) 291-6062

ДОСВІДЧЕНИЙ
СПАЮВАЧ (WELDER)
Виробництво для будови. Знамениті умовини праці. Праця біля дому.
Turco Paving Co.
590 Belleville Turnpike
Kearney, N.J.
An equal opportunity employer

TRUCK DRIVER
Steady position. Good pay.
Eagle Tire Co., Inc.
3814 Kennedy Blvd.
Union City, N.J. 07087

ПРАЦІВНИКИ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ (6)
Нова виробнича фірма запотребовує працівників різних поземів відповідальности.
Foam Machine Operator (1)
Utility Mix Man (1)
Material Handlers (4)
Добрі умовини праці, користі і платня. Тел. особисто.
Apache Foam Products
2025 East Linden Avenue
Linden, N.J.

МЕХАНІКИ ВАНТАЖНИХ АВТ
на денну і нічну шифти. Мусять мати солідні, механічні підстави. Добра початкова платня і одна з найліпших програм бенефітів в околиці. Голоситись особисто до нашого Service Manager.
International Harvester Co.
61 North Bergen Street
Allston, Mass.
An equal opportunity employer

AUTO ASSEMBLERS & AUTO BODY MEN
Юнійна майстерня, добра платня. Знамениті користі. Шпитальне обезпечення. Знаменита нагода для відповідного чоловіка.
Rice's Auto Painting Corp.
191 Hempstead Turnpike
West Hempstead, L.I.
(516) IV 3-1400

EXP. MECHANICS
Steady work, nice working conditions, fringe benefits.
C & H Columbia Brokes
1315 Kennedy Blvd.
North Bergen, N.J.
(201) 863-7947
Ask for George R. Artie

ПОЧАТКІВЦІ
Індустрія каблів і дротів. Жонаті мужчини, які не підлягають військ. поборові. Стала праця. Денна і нічна шифти. Поч. платня $2.25 на год.
Garnerville, N.Y. 914 947-1220
Питати за Mr. Roth

BAKERY ROUTE MEN
Приваблива майбутня поч. платня $113 за 5 днів у тижні. Додаткових $35 за 6 день. Неділі вільні. Бенефіти. Пересічна платня після 1 р. прибл. $175 за 5 днів. Гол. особисто щоденно від 9 р. до 5 по пол.
Silvercup Bakers
42-25 21st St., L.I. City, N.Y.
An equal opportunity employer

Праця біля дому
ПРАЦЯ у МАГАЗИНІ
Денна шифта. Стала праця. Дозвіл на їзду автом. Поч. пл. $2.60 на год. + „овертайм". Щедрі користі, Blue Cross та обезп. на життя.
Siegel Tire
2200 Urbanowitz Avenue
Linden, N.J. (201) 486-8703

Праця
HELP WANTED MALE

STEAM FITTERS & PIPE FITTERS
to work on installing of boilers in Bronx. High pay. Steady.
Call (212) 589-3921

MECHANICS (3)
full company benefits. Incentive plan. Salary open. Apply in person.
Wagner Hetman Auto Sales
Ask for Ken Smith, general manager.
Prospect & Turnpike Road
South River, N.J. 201 257-0656

МАШИНОВІ
ОПЕРЕЙТОРИ
з механічними здібностями, початкова платня $2.75 на годину. 1-ша, 2-га і 3-тя шифти. 10% екстра за 2-гу і 3-тю. Мусять говорити, читати і писати по-англ. Багато овертаймів. В околиці Квінсу. Телеф. (212) 639-8249

MECHANICS — DIESEL
Досвід при тяжких направах. Мусять мати власні прилади. Побажаний дозвіл на їзду автом. Праця у Брукляні, Н. Й.
Тел. (212) 336-0322
Mario або Jeniny

BAKER
Bread, Rolls & Cake.
Paid hospitalization, vacation, pension. Excellent working conditions.
Princess Bake Shop
Midstate Mall, Route 18
East Brunswick, N.J.

САДОВОД
Гуртівня вазонкових рослин, має місце для 2 досвідчених, здібних мужчин. Висока платня, щедрі користі, великі „бонуси". Платні Великдень і Різдво. Спроможність зайнятися робітниками.
S. S. Voorhees and Sons, Inc.
1775 Burnett Avenue
Union, N.J.

PRESSMEN
Flexographic. Досвід при пластиці. Добра платня. Гарні умовини праці.
Uniflex Inc.
474 Grand Blvd.
Westbury, L.I. 516 997-7300

FACTORY WORKERS
Day shift. Knowledge of lathes helpful. Steady work. Good pay plus overtime. All benefits.
Geminal Roller
85 Sheer Plaza
Plainview, L.I.
Call (516) 293-7566

Work near home.
TRUCK WASHERS
Part time. Sat. & Sun. 8 AM to 5 PM. Top salary. Fringe benefits. Cleaning exteriors of stainless thank trailors.
Call (201) 643-2288
after 1 PM. Ask for Cally.

BOILER WELDERS & PIPE WELDERS
in Bronx. High Pay. Steady.
Call (212) 589-3921

ДОСВІДЧЕНІ
МЕХАНІКИ (2)
Постійна праця, приєм. умовини, найліпші бенефіти, добра платня, фірма розвивається.
MORRISTOWN FORD
170 Madison Ave.
Morristown, N.J.
(201) 538-4900
Ask for Mr. Peter Cecala

AUTO STERO & ALARM INSTALLERS
EXPERIENCED
Top Dollar for Right Men
This is a good opportunity.
CALL:
212-527-2097
or 516-352-2800

OIL BURNER SERVICEMEN
Experienced; residential or commercial; excellent wages and fringe benefits. Write c/o Service Mgr., Automatic Comfort Corp., 1 Riverside Drive, East Hartford, Conn. 06118.
Equal Opportunity Employer.

MALE & FEMALE

Stationery Firemen
Second Class License
General Maintenance Painter
Housekeeping, Dietary
Landry Service Positions

Salem Hospital is a large friendly community hospital that offers qualified personnel, highly competitive salaries, a convenient suburban location, excellent benefits and a congenial staff.

Apply Personnel Office

Salem Hospital
81 HIGHLAND AVENUE, SALEM, MASS.
(617) 744-6000
— An Equal Opportunity Employer —

ДОСЛІДЖУЮТЬ ПРИВЕЗЕНЕ З МІСЯЦЯ КАМІННЯ

В космічних ля-бораторіях у Гюстоні відбувається безупинна праця над дослідженням й аналізою зібраних на Місяці астронавтами Армстронгом й Алдріном уламків каміння і скель та зразків місячного ґрунту. На фото: сильно замаскований технік НАСА вибирає із спеціяльної герметично замиканої посудини каміння, щоб провести над ним хемічну аналізу. У висліді проведеної досі аналізи виявлено в місячному камінні велику кількість титанію.

Праця
MALE

TOOL MAKERS
SCREW MACHINE SET UP MEN & OPERATORS
PLATERS FOR PRECIOUS METALS
35 Hour Week, plus Overtime. Modern Benefits. Excellent Opportunities and Working Conditions.
Johanson Manufacturing
Rockway Valley Road
Boonton Township, N.J.
An equal opportunity employer

LAWN MAINTENANCE FOREMAN
Experienced. Steady Job. Salary open. Driver's License required. This is an excellent opportunity for right man. In Port Washington Area. Call now:
516-PO 7-0187

ПРАЦЯ БЛ. ДОМУ
ДОСВ. WELDER
Постійна праця, приємні умовини, висока платня. 40 год. + і бенефіти.
VULCAN FABRICATORS
748 Lex Ave., Kenilworth, N.J.
Call (201) 241-2770

ПРАЦЯ БІЛЯ ДОМУ
ДОСВІДЧЕНІ
LATHE OPERATOR & AUTOMATIC W & S LATHE
Денна шифта, висока платня, всі ком. бенефіти, овертайми.
RAF INDUSTRIES
190 Greenwood Ave.
Midland Park, N.J.
(201) 445-2413

АВТОМЕХАНІКИ
Renault. Peugeot. Першоклясні умови праці. Платні вакації, бенефіти, постійна праця.
Телефонувати:
Mr. Galti
284 Main Street
Hempstead, L.I. 516 538-2888

Праця
HELP WANTED FEMALE

Work near home.
ДОСВІДЧЕНІ
ОПЕРЕЙТОРИ
при суконках, цілість, або секційна праця. Стала праця цілий рік.
Saad Dress Corp.
1004 Westchester Ave.
Bronx, N.Y. 2nd Floor
Тел.: (212) 542-8070

ПОТРІБНО ЖІНОК
до легкої монтажної праці у модерній фабриці у Maspeth, Queens. Ідеальна для фізич. ушкоджених або початкуючих. Даром переїзд від сабвею на Queens Blvd. & 48th St. Тел. Mr. Kimmel, 784-1180 між 8 і 10 ранку за домовл.

Праця біля дому
СЕКРЕТАРКА
1 особ. адвокатське бюро, Morristown, N.J. Юридичний досвід побажаний, але не конечний. Вимагані кваліфікації стенографії. Платня після умови.
(201) 538-6465

Праця біля дому
СЕКРЕТАРКА, L.I.C.
Близько сабвеїв. Кваліфікована. Цікава праця з майбутнім. Добра платня. Приємне, шт. хол. бюро.
Mr. Haas — 784-1546

Праця біля дому
MOLDING MACHINE
Оперейторки — жінки. Досвід неконечний. Стала праця, добра платня. Денна та пополуднева шифта.
Formosa Plastics
19 Studder Avenue
Northport, L.I. (516) 261-2775

Business Opportunity

ЗОЛОТА НАГОДА ПЕКАРНЯ
Знамените положення у Woodmere, L.I. Добрий прихід. Ідеальне для мужа і жінки. Ціна на скорий продаж. Треба бачити, щоб оцінити. Властитель продає по причині пог. здоров'я. Тел. 516 FR 4-0152 по 1-ій по пол.

FARMER'S CHOICE...
200 acres rolling land. Overlooks Cohocton River Valley. Adjacent to lge village park Xlnt for sheep or beef cattle. Most required equipment included. 50 acres wooded, 10 acre duck marsh, apple orchard. Fine 11 room Bungalow — 7 brms, bath, 2 porches. Garage. Located 18 miles from Corning. Just short drive to Ukrainian Church. A good buy; $27,500. Part down.
Strout Realty
10. W. Steuben St., Bath, N.Y. 14810. (607) 776-3616. Free Local Lists.

НЕЗВИЧАЙНЕ КУПНО З ВТРАТОЮ
Вибрана посілість у Поконос. 2 год. автобусом від Н. Й. Гарні, вповні умебл. домики, госп. будинок та басейн. Всі удогіднення, у доброму стані. 90 акр. чудового краєвиду. Ціна $115,000. Можна купити частину. Треба бачити, щоб оцінити. (212) ES 7-0737 або (717) 839-7070, Mrs. Goldfarb

Праця
HELP WANTED FEMALE

KEY PUNCH OPER. A & N — 026
Work near Home. Pleasant office.
Cascade Linen
467 Prospect Avenue
Brooklyn, N.Y. 212 EV 8-4800
Mr. Hogan

BOOKKEEPER-ASSISTANT
IBM posting, will train. Good at fugures, diversified duties, liberal benefits.
Consolidated Paper Co.
170 North 11 Street
Brooklyn, N.Y. EV 7-4422

Праця
MALE & FEMALE

KEYPUNCH
Спеціяльний літній бонус. Повні години або частинні. Денна або нічна праця. Тел. (201) 743-9624 або (201) 667-1955
Bloomfield & Nutley Area

ПОДРУЖЖЯ
ЧОЛОВІК І ЖІНКА
Жінка для догляду дому, легка праця, дещо варення. Чоловік може мати також працю на кілька годин поза домом. Повністю умебльов. гарний 3 кімн. апарт. з TV даром, в окремім приміщенні. Без малих дітей. Телефонуйте:
914-434-6110 (office)
or 914-434-7290 (residence)

FULL TIME WAREHOUSE MEN & WOMEN
TRUCK DRIVERS
Permanent Position, Westbury Area. Good Fringe Benefits. Apply in person:
MASTER'S INC.
725 Summa Ave. Westbury L.I.

Праця близько дому
УПРАВИТЕЛЬ
З досвідом, повний час, побажане подружжя. Опіка 207 мешканевим Garden Apts. Знання пльомберки і електр. 4 кімн., удогіднення та добра платня для відп. чоловіка. Прошу тел.: (201) 487-1500.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 9-го СЕРПНЯ 1969 р.
КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 182 Відд. о год. 6-ій веч. в залі Укр. Централі, 240 Hope Ave. Passaic, N.J. Управа.

НЕДІЛЯ, 10-го СЕРПНЯ 1969 р.
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва Єдність Відд. 163 о годині 12 дня в Домі Горожан 847 N. Franklin St. — С. Филик, фін. секр.

РЕАЛЬНІСТЬ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДОМИ НА ПРОДАЖ
в гарних, чистих, спокійних околицях
FLUSHING, BAYSIDE, WHITESTONE
BEECHHURST, FRESH MEADOWS
DOUGLASTON, LITTLE NECK
ЗАГАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (GENERAL INSURANCE)
ПОДОРОЖ В УКРАЇНУ ТА ВСІХ ІНШИХ КРАЇН.
Одиноке українське бюро цих справ у Flushing, Queens, є
SCOPE AGENCY
ДМИТРО ГОРБАЙ
ВЛАСНИК
Телеф. 357-5400
192-12 NORTHERN BLVD.
FLUSHING, N.Y. 11358
Денно від 10 до 7 веч., неділя від 11 до 5 веч.

Вакації

ПРИЇЖДЖАЙТЕ КУПАТИСЯ В СОЛОНІЙ ВОДІ!
НАЙКРАЩЕ КУПЕЛЕВЕ МІСЦЕ НА БЕРЕЗІ ВІДКРИТОГО АТЛЯНТИКУ.
Маємо місце до переодягання, „шаверс" і велике місце для паркування автомобілів. Поїзд дуже добрий. Автами їхати дорогою ч. 36, що приходить на саме місце. Також автобуси їдуть з Ню Йорку, аж під самий дім.
SEA FOAM BATHING COURT
1171 Ocean Avenue — SEA BRIGHT, N.J.
Phone: 842-1703 — Власник: Є. АНТКІВ

„КОВБАСНЮК АҐЕНЦІЯ"
Засновано 1920 р. — Тел.: AL 4-8779; AL 4-8717
НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street — New York, N.Y. 10009

- ВІЛЕТИ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
- ВСЯКІ ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ;
- ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ;
- ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
- ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ І АЗІЇ;
- МІЖНАРОДНІ ПОШТОВІ ПЕРЕКАЗИ.

Віра КОВБАСНЮК-ШУМЕЙКО — Антін ШУМЕЙКО
ВІДКРИТО: кожного дня від 9:30 ранку до 6 год. веч.
Закрито в суботи під час ЛИПНЯ і СЕРПНЯ.

Світової слави
BREVETTATA
ПІСТОЛЯ ІЗ СЛІЗНИМ ГАЗОМ

Вигляд цієї пістолі із слізним газом — цілком такий самий, як справжнього револьверу. Ідеальна річ для людей, які працюють в самітних, темних околицях і потребують охорони.. Чоловіки дають цю зброю своїм дружинам і донькам для їх безпеки вночі. Стріл з такого револьверу зупиняє агресора, не зранивши його поважно. Не треба поліційного дозволу, хоч не продається малолітнім. Вистрілює шість набоїв без заряджування. Револьвер приходить із шістьма набоями слізного газу та шістьма сліпими набоями задля вишколу і висилається за заплатою згори. Ціна за револьвер охоплює вже 12 набоїв і кошти пересилки.

ORDER BLANK
- ☐ 1 Gun-unit $15.00
- ☐ 2 Gun-units at $14.50 ea. total $29.00
- ☐ 3 Gun-units at $14 ea., total $42.00
- ☐ 4 Gun-units at $13 ea., total $52.00
- ☐ 6 Gun-units at $12 ea., total $72.00
- ☐ Extra Boxes of Ten Tear Gas Shells $2 per box.
- ☐ Extra Boxes of Blanks, $1.25 per box
- ☐ Holsters $2 each. We prepay shipping costs on all of these items when shipped with gun units.

CHEROKEE INSTITUTE
Box 7243, Dept SV—99
Country Club Station
Kansas City, Missouri 64113
☐ Ship gun-units as indicated at the left Check or money order enclosed.

Д-Р ЛУКА ЛУЦІВ
ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Праця охоплює цілість життя, діяльности і творчости Івана Франка, починаючи від його дитячих і юнацьких літ аж по останні роки поета. Біографію і творчість розглядає автор на основі поетових творів і висловів самого Івана Франка. Автор наводить їх думки і погляди окремих франкознавців дореволюційних і післяреволюційних, як також сучасних підсовєтських. Шість повних сторінок друку обіймає реєстр давньої і сучасної літератури про Івана Франка, яку використав автор.

Книжка повинна бути в кожній українській хаті.
654 сторін друку. Тверда оправа. Ціна $9.50.

Замовлення і належність слати:
"SVOBODA", 81-83 Grand Street (P.O.Box 346), JERSEY CITY, N.J. 07303

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: 475-7430. — Висилаємо ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР. Маємо до продажу обмежену кількість авт „Москвич" в ціні $2,495.00. Уряд. год.: від понед. до суб. 8:30 — 6:00 веч. НЕДІЛІ В ЛИПНІ і СЕРПНІ ЗАКРИТО.

ПОШУКУЮ ПАРТНЕРА
до будь якого бизнесу, що дає добрі прибутки.
Тел. (212) 499-4483
від 5 веч. до 12 ночі.

Farms & Country Homes

НАЙКРАЩІ
ПОСІЛОСТІ ВСЯКОГО РОДА ПО ЗНИЖЕНИХ ЦІНАХ
KOPP of KERHONKSON, NY
(914) 626-7500

Real Estate

Ресторан, бара і мотель — гайвей — Thruway, близ. каледжу, $35,000; річний дохід $20,000.
400 акрів ліса, 7 миль від Союзівки, $150 за акр.
Зимовий дім при 209 — ціна $18,000.
Kerhonkson 914 626-7692. STEPHAN OLEKSIW, Lic. Real Estate Broker, Rock Haven Rd, P.O. Box 348, Kerhonkson, N.Y. 12446.

НА ПРОДАЖ
15 акрів (наріжних) землі, у Millville, N.J. при Кармел Рд., яка веде до Бричтон. При цій дорозі є теж укр. кат. церква та в околиці живе багато українців. Зацікавлених прошу писати на адресу:
Maria Maksymchuk
Donovan Place
4912 Hyattsville, M.D.

МОЇ ДНІ
БОРИС ОЛЕКСАНДРІВ
Ціна — 75 центів

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

JOHN BUNKO
Ukrainian Funeral Director
(Formerly of East 5th St., New York City)
NOW ASSOCIATED WITH
METROPOLITAN FUNERAL SERVICE INC.
191 Ave. 'A' (Cor. 12th St.)
New York, N.Y. 10009
Business Phone: 674-3630
Home Phone: 274-0629
CHAPELS AVAILABLE IN ALL BOROUGHS

ТАРЗАН, Ч. 6224. Радіостанція в країні Тарзана

Із професійною швидкістю передісторичний піднебесний шпиль у країні Тарзана перетворюється в секретну радарну і радіорозвідну базу.

Кличе М-5! Кличе 5-5! Голос радіо-інсталяції на Т-Ікс завершений. Чи ви чуєте мене?
Читаю вас знаменито, Т-Ікс. Добра робота!

Оце тут місце, М-5! Ви повинні би побачити його — шпиль старого вулькану повний передісторичних печер!

Ламаєте мені серце, Т-Ікс! Чому мені не попалася ваша праця?